

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

HỒ CHÍ MINH

HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN

NGUYỄN VĂN HÓA

GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP CHO CÁN BỘ THANH TRA
TRONG LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN HIỆN NAY

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHÍNH TRỊ HỌC
CHUYÊN NGÀNH: CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG

HÀ NỘI - 2026

**LUẬN ÁN ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN**

**Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS. TS. Trần Thanh Giang
2. TS. Đinh Thị Thanh Tâm**

Phản biện 1:

.....

Phản biện 2:

.....

Phản biện 3:

.....

Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Học viện
tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- Thư viện Quốc gia Việt Nam
- Thư viện Học viện Báo chí và Tuyên truyền

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong những năm qua, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và xây dựng lực lượng Công an nhân dân (CAND) trong sạch, vững mạnh được Đảng và Nhà nước đặc biệt quan tâm, xác định là nhiệm vụ trọng tâm nhằm đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội trong tình hình mới. Nhiều chủ trương, nghị quyết, chỉ thị quan trọng đã được ban hành, như Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, XII, XIII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về *“Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”*; Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về *“Đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện ‘tự diễn biến’, ‘tự chuyển hóa’”*; Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về *“Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”*. Các văn bản này đều nhấn mạnh yêu cầu phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, ngăn chặn các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, đồng thời nâng cao đạo đức công vụ, đạo đức nghề nghiệp, tinh thần trách nhiệm và ý thức phục vụ nhân dân của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ CAND. Đây là cơ sở chính trị, pháp lý quan trọng để triển khai công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ CAND có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng và năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn hiện nay.

Lực lượng CAND là một trong những lực lượng vũ trang nòng cốt, được Đảng, Nhà nước và Nhân dân tin tưởng giao phó trọng trách bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, đấu tranh phòng ngừa và đẩy lùi tội phạm. Đồng thời, lực lượng Công an cũng đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng, bảo vệ và thực thi pháp luật, bảo đảm quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân. CAND không chỉ là công cụ bảo vệ chính quyền mà còn là lực lượng đại diện cho công lý, lẽ phải và sự công bằng trong xã hội. Trong cuộc chiến chống tội phạm đầy gian khổ và nguy hiểm, nhiều cán bộ, chiến sĩ công an phải hoạt động đơn độc, bí mật, xa rời sự chỉ đạo trực tiếp của cấp trên và tổ chức. Vì vậy, mỗi cán bộ trong lực lượng CAND cần phải có bản lĩnh chính trị kiên định, không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng để vượt qua những thử thách và nguy cơ từ mặt trái của kinh tế thị trường, từ nạn quan liêu, tham nhũng, cũng như các tiêu cực và tệ nạn xã hội. Đặc biệt, họ phải luôn cảnh giác trước “giặc nội xâm”, chủ nghĩa cá nhân, một trong những kẻ thù nguy hiểm nhất có thể làm suy yếu tinh thần và ý chí chiến đấu.

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng có Sáu điều dạy lực lượng CAND (*được trích trong thư gửi đồng chí Hoàng Mai, lúc đó là Giám đốc Sở Công an Khu VII ngày 11/3/1948*). Trải qua hơn bảy thập kỷ, Sáu điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy lực lượng CAND vẫn giữ nguyên giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc. Đây không chỉ là chuẩn mực để mỗi cán bộ, chiến sĩ thường xuyên tự soi, tự sửa, rèn luyện bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và tác phong công tác, mà còn là cơ sở quan trọng để các cấp ủy, tổ chức đảng và đơn vị công an triển khai công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức nghề nghiệp. Việc học tập và thực hiện nghiêm túc Sáu điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy góp phần xây dựng lực lượng CAND trong sạch, vững mạnh, nâng cao ý thức trách nhiệm, tinh thần phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, củng cố niềm tin của nhân dân đối với lực lượng Công an, đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trong tình hình mới.

Lực lượng thanh tra CAND là một thành phần quan trọng trong cơ cấu tổ chức của hệ thống tổ chức của lực lượng CAND, đóng vai trò quan trọng trong việc duy trì kỷ luật, kỷ cương, pháp chế và nâng cao hiệu quả hoạt động của toàn lực lượng. Về chức năng, lực lượng này chịu trách nhiệm giám sát và thanh tra việc tuân thủ pháp luật, các quy định của Đảng, Nhà nước và Bộ Công an trong nội bộ CAND, nhằm phát hiện, xử lý kịp thời các vi phạm, đồng thời phòng ngừa những nguy cơ tiềm ẩn.

Tuy nhiên, trong giai đoạn hiện nay, lực lượng thanh tra CAND vẫn còn có tồn tại một số hạn chế và thách thức cần được khắc phục để nâng cao hiệu quả công tác, cụ thể: Một bộ phận cán bộ thanh tra còn hạn chế về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, đặc biệt trong lĩnh vực công nghệ thông tin, an ninh mạng và các vấn đề phức tạp khác; trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0, nhiều cán bộ thanh tra chưa được trang bị đầy đủ kiến thức và kỹ năng để đối phó với các hình thức tội phạm mới, đặc biệt là tội phạm công nghệ cao; công tác thanh tra đôi khi chịu sự tác động từ các mối quan hệ nội bộ, dẫn đến việc xử lý vi phạm chưa thực sự khách quan, công bằng; một số cán bộ thanh tra vẫn còn vi phạm đạo đức, kỷ luật, thậm chí có hành vi tham nhũng, tiêu cực, làm giảm uy tín của lực lượng, việc xử lý các vi phạm trong nội bộ đôi khi chưa kiên quyết, dẫn đến tình trạng “trên nóng, dưới lạnh”, không đủ sức răn đe; việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ cho cán bộ thanh tra chưa được thực hiện thường xuyên, dẫn đến tình trạng lạc hậu về kiến thức và kỹ năng, công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật và quy định của Đảng, Nhà nước trong nội bộ CAND chưa thực sự hiệu quả, dẫn đến nhận thức của một bộ phận cán bộ còn hạn chế.

Thực trạng trên phản ánh những bất cập trong công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay. Nội dung giáo dục ở một số đơn vị còn mang tính chung chung, chưa gắn với tình huống thực tiễn đặc thù của

công tác thanh tra; phương pháp chủ yếu truyền đạt một chiều, thiếu tương tác và trải nghiệm. Việc xây dựng chuẩn mực đạo đức chuyên biệt và đánh giá kết quả giáo dục cũng chưa đồng bộ, thiếu tiêu chí cụ thể. Do đó, việc đổi mới nội dung, hình thức và phương pháp giáo dục đạo đức nghề nghiệp theo hướng thiết thực, phù hợp với đặc thù công tác thanh tra CAND là yêu cầu cấp thiết hiện nay.

Mặc dù đã có nhiều công trình nghiên cứu về giáo dục đạo đức nghề nghiệp đối với cán bộ, công chức, viên chức và lực lượng CAND nói chung, song đến nay chưa có công trình nào nghiên cứu một cách chuyên sâu, toàn diện và có hệ thống về giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND dưới góc độ Chính trị học, đặc biệt là chuyên ngành Công tác tư tưởng. Các nghiên cứu hiện có chủ yếu tập trung vào đạo đức công vụ, đạo đức người công an cách mạng hoặc công tác xây dựng lực lượng CAND nói chung, trong khi những đặc thù về vị trí, chức năng, nhiệm vụ và yêu cầu đạo đức nghề nghiệp của đội ngũ cán bộ thanh tra chưa được làm rõ đầy đủ. Vì vậy, việc nghiên cứu giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND dưới góc độ Công tác tư tưởng không chỉ có ý nghĩa bổ sung khoảng trống về mặt lý luận mà còn đáp ứng yêu cầu thực tiễn trong xây dựng đội ngũ cán bộ thanh tra có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng và năng lực hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Trước những thực tiễn và yêu cầu đặt ra là cần phải giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND, tác giả đã lựa chọn đề tài: ***“Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân hiện nay”*** làm đề tài luận án Tiến sĩ với mục tiêu là tìm ra một hướng tiếp cận mới nhằm đáp ứng yêu cầu lý luận, vừa giải quyết vấn đề thực tiễn cấp bách, góp phần nâng cao chất lượng chính trị, tư tưởng của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở làm rõ những vấn đề lý luận và đánh giá thực trạng luận án đề xuất hệ thống các quan điểm và các giải pháp tăng cường giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND thời gian tới.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để hoàn thiện luận án cần thực hiện những nhiệm vụ nghiên cứu sau:

Một là, tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án, khái quát về các kết quả đã nghiên cứu và xác định hướng nghiên cứu của luận án.

Hai là, phân tích làm rõ những vấn đề lý luận về giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

Ba là, khảo sát, phân tích, đánh giá thực trạng của việc giáo dục đạo đức nghề

nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay; chỉ ra những ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân và nhận diện những vấn đề đặt ra cần giải quyết.

Bốn là, đề xuất quan điểm và các giải pháp tăng cường giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND thời gian tới.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận án là giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung nghiên cứu: Luận án tập trung nghiên cứu về giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

Về không gian nghiên cứu: Luận án tập trung khảo sát đối với cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND bao gồm (Thanh tra Bộ Công an; Thanh tra Cục Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy; Thanh tra Cục Cảnh sát quản lý trại giam, cơ sở giáo dục bắt buộc, trường giáo dưỡng; Thanh tra Công an các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương).

Về thời gian nghiên cứu: Các số liệu khảo sát và dùng để đánh giá thực trạng từ năm 2020, các quan điểm và giải pháp trong luận án đề xuất có ý nghĩa và tầm nhìn đến năm 2035. Việc lựa chọn mốc năm 2020 xuất phát từ những lý do chủ yếu sau: đây là thời điểm đánh dấu sự chuyển biến quan trọng của bối cảnh chính trị - xã hội và môi trường thực thi công vụ ở Việt Nam, khi đất nước bước vào giai đoạn đẩy mạnh chuyển đổi số quốc gia, cải cách hành chính và tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; đồng thời, lực lượng CAND nói chung và đội ngũ cán bộ thanh tra nói riêng đứng trước yêu cầu ngày càng cao về chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, tính liêm chính và trách nhiệm giải trình trong thực thi nhiệm vụ. Bên cạnh đó, từ năm 2020, nhiều chủ trương, chính sách mới của Đảng và Nhà nước liên quan đến công tác cán bộ, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực và xây dựng lực lượng CAND chính quy, tinh nhuệ, hiện đại được ban hành và triển khai mạnh mẽ, tạo ra những tác động trực tiếp đến công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp trong lực lượng này.

4. Câu hỏi và giả thuyết nghiên cứu

4.1. Câu hỏi nghiên cứu:

Câu hỏi 1: Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND là gì? Có đặc điểm, nội dung, phương thức và các yếu tố ảnh hưởng như thế nào trong bối cảnh hiện nay?

Câu hỏi 2: Thực trạng việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND đang diễn ra như thế nào? Những ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của các hạn chế đó là gì?

Câu hỏi 3: Những vấn đề đặt ra từ thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay là gì?

Câu hỏi 4: Quan điểm và giải pháp nào để đẩy mạnh giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND thời gian tới?

4.2. Giả thuyết nghiên cứu:

Giả thuyết thứ nhất: Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND là một quá trình mang tính đặc thù, chịu sự chi phối của cả yếu tố khách quan và chủ quan; nếu được tiếp cận một cách hệ thống, sẽ làm rõ được cấu trúc, nội dung và cơ chế tác động của hoạt động này.

Giả thuyết thứ hai: Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND đã mang lại nhiều hiệu quả đáng khích lệ. Tuy nhiên, công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay còn nhiều vấn đề đặt ra. Do vậy, cần đẩy mạnh hơn nữa giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

Giả thuyết thứ ba: Những hạn chế trong giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay phản ánh sự chưa tương thích giữa yêu cầu ngày càng cao của nhiệm vụ xây dựng lực lượng CAND chính quy, tinh nhuệ, hiện đại với thực trạng tổ chức, nội dung và phương thức giáo dục còn nhiều bất cập, từ đó đặt ra những vấn đề cần giải quyết mang tính cấp thiết và hệ thống.

Giả thuyết thứ tư: Nếu xác lập được hệ thống quan điểm đúng đắn và triển khai đồng bộ các giải pháp gắn với đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức, phương tiện giáo dục, đồng thời nâng cao vai trò của các chủ thể và điều kiện bảo đảm, thì hiệu quả giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND sẽ được nâng cao, đáp ứng yêu cầu trong giai đoạn mới.

5. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu của luận án

5.1. Cơ sở lý luận

Luận án được thực hiện trên cơ sở lý luận cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; lý luận khoa học về công tác tư tưởng; các quan điểm, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam, các chính sách, pháp luật của Nhà nước về các vấn đề liên quan đến đề tài luận án.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận án được thực hiện trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử. Trong quá trình nghiên cứu luận án đã sử dụng những phương pháp nghiên cứu cụ thể: Phương pháp phân tích - tổng hợp; phương pháp lịch sử - logic; phương pháp khảo sát và tổng kết thực tiễn; phương pháp điều tra xã hội học; phương pháp phỏng vấn sâu; phương pháp nghiên cứu tài liệu; phương pháp chuyên gia.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài

6.1. Ý nghĩa lý luận

Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần bổ sung lý luận về giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND. Cung cấp thêm tư liệu, tài liệu tham khảo khoa học, đáng tin cậy phục vụ cho việc nghiên cứu, giảng dạy chính trị cho các trường trong CAND và các nhà trường có cùng chuyên ngành đào tạo ở cả nước.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

Luận án đề xuất một nhóm các giải pháp về đẩy mạnh giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay. Các kiến nghị từ kết quả nghiên cứu có thể là tài liệu tham khảo cho công an các đơn vị, địa phương trong việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND ngày càng có bản lĩnh, có phẩm chất đạo đức tốt, nhanh nhạy và sáng tạo, có phương pháp làm việc khoa học... để xây dựng lực lượng CAND chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại và vững mạnh về mọi mặt.

7. Điểm mới của luận án

Về mặt lý luận, luận án góp phần hệ thống hóa và làm sâu sắc thêm những vấn đề cơ bản về giáo dục đạo đức nghề nghiệp đối với cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND. Trên cơ sở kế thừa các công trình nghiên cứu trước đây, luận án xây dựng và hoàn thiện khung lý luận về giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra CAND; làm rõ khái niệm, đặc điểm, vai trò, chủ thể, nội dung, phương thức giáo dục và các yếu tố tác động đến quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp của đội ngũ này. Những luận giải đó góp phần bổ sung cơ sở khoa học cho việc nghiên cứu và triển khai công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp đối với cán bộ thanh tra trong bối cảnh hiện nay.

Về phương diện thực tiễn, luận án tập trung khảo sát, phân tích và đánh giá một cách toàn diện thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND, từ đó chỉ ra những kết quả đạt được, những hạn chế, bất cập và nguyên nhân của các hạn chế. Đồng thời, luận án làm rõ các yếu tố đang tác động đến hiệu quả giáo dục đạo đức nghề nghiệp, như mặt trái của cơ chế thị trường, những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, áp lực nghề nghiệp và sự phức tạp của môi trường công tác thanh tra. Đây là những căn cứ thực tiễn quan trọng để đề xuất các giải pháp phù hợp, khả thi.

Trên cơ sở lý luận và thực tiễn đã được nghiên cứu, luận án đề xuất hệ thống giải pháp đồng bộ nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND theo hướng kết hợp giữa giáo dục, rèn luyện và tự rèn luyện; giữa xây dựng chuẩn mực đạo đức với tăng cường kiểm tra, giám sát và phát huy trách nhiệm nêu gương. Trong đó, luận án đặc biệt nhấn mạnh giải pháp nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy công an các đơn vị, địa phương đối với

công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp, coi đây là điều kiện tiên quyết và là nhân tố bảo đảm cho việc tổ chức thực hiện hiệu quả các giải pháp khác. Kết quả nghiên cứu của luận án không chỉ có ý nghĩa tham khảo về mặt khoa học mà còn góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể trong xây dựng đội ngũ cán bộ thanh tra CAND có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng và đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

8. Kết cấu của luận án

Ngoài các phần: mở đầu, kết luận, danh mục các công trình khoa học đã công bố của tác giả liên quan đến luận án, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, nội dung chính của luận án được trình bày trong 4 chương, 11 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. Các công trình nghiên cứu về đạo đức nghề nghiệp và giáo dục đạo đức nghề nghiệp

Tiêu biểu có thể kể đến các công trình sau: Luận án tiến sĩ chính trị, *Giáo dục tư tưởng đạo đức người Cộng sản Trung Quốc đương đại* của tác giả Xue Jianming năm 2003; Sách, “Ethics in Public Service: The Moral Mind at Work” (tạm dịch: *Đạo đức trong dịch vụ công: Tâm trí đạo đức trong công việc*), của tác giả Charles Garofalo và Dean Geuras, nhà xuất bản: M.E. Sharpe (một nhà xuất bản học thuật nổi tiếng tại Hoa Kỳ), 2006; Sách, *Những vấn đề cơ bản của đạo đức nghề nghiệp nhà báo*, của tác giả G.V. Ladutina, do tác giả Hoàng Anh biên dịch, Nhà xuất bản Lý luận chính trị, Hà Nội năm 2010; Sách, *Tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam về việc giải quyết mối quan hệ cá nhân - xã hội trong đạo đức của người cán bộ cách mạng*, của tác giả Phạm Huy Kỳ (2010); Sách, “Ethics for the Public Service Professional” (tạm dịch: *Đạo đức cho chuyên gia dịch vụ công*), của tác giả Aric W. Dutelle - Hoa Kỳ (2010) và một số tác giả khác làm cơ sở lý luận để nghiên cứu luận án của mình.

1.2. Các công trình nghiên cứu về cán bộ thanh tra và giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân

Tiêu biểu có thể kể đến các công trình sau: Cuốn sách, *Tư cách người cách mạng*, của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, năm 2013; Cuốn sách, *Công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy*, Nhà xuất bản CAND, năm 2015; Cuốn sách, *Văn hóa ứng xử Công an nhân dân Việt Nam*, của tác giả Trần Đại Quang, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, năm 2015; Bài viết, *Xây dựng đạo đức người Công an trong tình hình mới*, của tác giả Tô Lâm, đăng trên Tạp chí Cộng sản vào 26/3/2018; Luận án Tiến sĩ, *Định hướng giá trị đạo đức nghề nghiệp của học viên các học viện, trường đại học CAND*, của tác giả Nguyễn Thị Huệ, bảo vệ năm 2022 tại Học viện Chính trị Quân sự; Bài viết, *Nâng cao bản lĩnh chính trị, chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, chiến sĩ lực lượng CAND trong giai đoạn mới*, của tác giả Nguyễn Văn Thôi, đăng trên Tạp chí Cộng sản ngày 28/11/2024...

1.3. Khái quát kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học và những vấn đề luận án cần tiếp tục nghiên cứu

1.3.1. Những kết quả đạt được

Thứ nhất, nhiều công trình đã tiếp cận khung lý luận tương đối hệ thống về đạo đức nghề nghiệp và giáo dục đạo đức nghề nghiệp đối với cán bộ nói chung và lực lượng CAND nói riêng.

Thứ hai, nhiều công trình trong và ngoài nước đã xác lập được hệ chuẩn mực và tiêu chí đánh giá đạo đức nghề nghiệp tương đối cụ thể, có khả năng vận dụng trong thực

tiền.

Thứ ba, một số công trình đã cung cấp những phân tích tương đối toàn diện về thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp, chỉ ra cả kết quả đạt được và những hạn chế, bất cập.

Thứ tư, nhiều nghiên cứu đã đề xuất các giải pháp tăng cường giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ trong lực lượng CAND

Các công trình nghiên cứu khoa học, luận án và tài liệu tham khảo được đề cập đã cung cấp nền tảng lý luận vững chắc và những tổng kết thực tiễn quý giá, trở thành nguồn tư liệu tham khảo có ý nghĩa quan trọng đối với quá trình thực hiện luận án này. Trên cơ sở phân tích và đánh giá khách quan, tác giả đã tiếp thu có chọn lọc những thành tựu nghiên cứu tiêu biểu, đồng thời vận dụng linh hoạt các phương pháp tiếp cận phù hợp để phát triển đề tài một cách hệ thống và khoa học.

1.3.2. Những vấn đề đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu

Mặc dù đã có nhiều công trình đề cập đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ, đảng viên nói chung và lực lượng CAND nói riêng, song khi tiếp cận dưới góc độ nghiên cứu chuyên sâu đối với đội ngũ cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND, vẫn còn khoảng trống và vấn đề cần tiếp tục làm rõ. Trước hết, còn thiếu những nghiên cứu mang tính hệ thống về giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra như một lĩnh vực công tác tư tưởng đặc thù gắn với hoạt động thanh tra, kiểm tra, giám sát và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong nội bộ lực lượng. Nhiều công trình mới dừng ở việc khẳng định vai trò của đạo đức liêm chính hoặc đề xuất giải pháp chung, chưa xây dựng được khung lý luận toàn diện về mục tiêu, chủ thể, nội dung, phương thức và cơ chế đánh giá hiệu quả giáo dục phù hợp với đặc thù nghề nghiệp của cán bộ thanh tra.

Bên cạnh đó, việc kết hợp giữa các quan điểm lý luận của Đảng với các tiếp cận lý luận hiện đại về giáo dục đạo đức nghề nghiệp vẫn còn hạn chế, thiếu sự tích hợp mang tính biện chứng để làm phong phú cả về nội dung và phương pháp giáo dục. Đồng thời, các nghiên cứu thực tiễn chuyên sâu về công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp trong lực lượng thanh tra CAND còn ít, chưa phản ánh đầy đủ những tác động đa chiều của bối cảnh kinh tế thị trường, hội nhập và chuyển đổi số đến nhận thức, hành vi nghề nghiệp của cán bộ. Các giải pháp được đề xuất vì vậy còn thiếu tính hệ thống, chưa thật gắn chặt với đặc thù hoạt động thanh tra cũng như chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ thanh tra liêm chính, bản lĩnh trong tình hình mới. Những hạn chế này đặt ra yêu cầu cần tiếp tục nghiên cứu sâu hơn, toàn diện hơn nhằm hoàn thiện cơ sở lý luận và thực tiễn cho công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp trong lực lượng CAND.

Từ những khoảng trống nêu trên, luận án đặt ra những vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu sau:

Thứ nhất, cần tiếp tục làm rõ một cách hệ thống và hiện đại hóa khái niệm đạo đức nghề nghiệp và giáo dục đạo đức nghề nghiệp đối với cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND trong bối cảnh mới. Mặc dù các công trình trước đây đã bước đầu làm rõ

nội dung của đạo đức nghề nghiệp, nhưng chủ yếu dừng lại ở việc nêu ra các chuẩn mực, yêu cầu chung, chưa phân tích sâu cách các yếu tố của đạo đức nghề nghiệp được hình thành, vận hành và tác động lẫn nhau trong thực tiễn. Đặc biệt, chưa làm rõ đầy đủ mối quan hệ giữa các yếu tố cấu thành với các điều kiện bảo đảm thực thi đạo đức trong môi trường công vụ có tính đặc thù cao như thanh tra CAND. Bên cạnh đó, trong bối cảnh chuyển đổi số, hội nhập quốc tế và gia tăng tính minh bạch, trách nhiệm giải trình, nhiều vấn đề mới đặt ra như đạo đức trong môi trường số, kiểm soát quyền lực thông qua dữ liệu, hay xung đột lợi ích trong hoạt động thanh tra vẫn chưa được lý giải thấu đáo. Do đó, cần có cách tiếp cận liên ngành, kết hợp giữa đạo đức học, khoa học chính trị và quản trị công để xây dựng khung lý luận đầy đủ, cập nhật và có khả năng vận dụng.

Thứ hai, cần nghiên cứu sâu hơn về đặc thù của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND với tư cách là một trong những chủ thể đạo đức nghề nghiệp đặc biệt. Các công trình hiện có mới dừng lại ở việc mô tả chức năng, nhiệm vụ và đặc điểm chung, trong khi chưa phân tích đầy đủ những áp lực nghề nghiệp, rủi ro đạo đức mà cán bộ thanh tra phải đối mặt trong thực tiễn. Với vị trí là lực lượng thực hiện chức năng kiểm tra, giám sát, phòng ngừa và xử lý sai phạm trong nội bộ, cán bộ thanh tra đồng thời chịu tác động của nhiều mối quan hệ phức tạp, dễ phát sinh xung đột giữa yêu cầu khách quan, công tâm với các áp lực chủ quan từ tổ chức và môi trường công tác. Do đó, việc làm rõ đặc điểm này không chỉ có ý nghĩa về mặt nhận diện đối tượng, mà còn là cơ sở để thiết kế nội dung và phương thức giáo dục đạo đức nghề nghiệp phù hợp, sát thực tiễn.

Thứ ba, cần tiếp tục phân tích một cách toàn diện và có chiều sâu hơn về thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND, đặc biệt là từ góc độ hiệu quả và tác động thực chất. Trong một số các nghiên cứu trước đây chủ yếu phản ánh thực trạng ở mức mô tả, chưa đi sâu đánh giá mức độ chuyển biến trong nhận thức, thái độ và hành vi của cán bộ sau quá trình giáo dục. Đồng thời, việc lượng hóa kết quả giáo dục còn hạn chế, thiếu các công cụ đo lường cụ thể và đáng tin cậy. Bên cạnh đó, những yếu tố ảnh hưởng như môi trường tổ chức, cơ chế kiểm soát quyền lực, văn hóa công vụ và tác động của kinh tế thị trường, chuyển đổi số... chưa được phân tích một cách hệ thống. Do vậy, cần có cách tiếp cận thực chứng, kết hợp giữa điều tra xã hội học và phân tích định tính để làm rõ bản chất, nguyên nhân của những hạn chế, từ đó nâng cao tính thuyết phục của các kết luận nghiên cứu.

Thứ tư, cần phát triển hệ thống quan điểm và giải pháp giáo dục đạo đức nghề nghiệp theo hướng đồng bộ và gắn với bối cảnh phát triển mới của lực lượng CAND. Các nghiên cứu trước đây đã đề xuất nhiều giải pháp, song phần lớn còn mang tính rời rạc, thiếu sự liên kết trong một chỉnh thể thống nhất. Trong khi đó, yêu cầu xây dựng lực lượng CAND “chính quy, tinh nhuệ, hiện đại” đặt ra đòi hỏi phải tiếp cận giáo dục đạo đức nghề nghiệp không chỉ là hoạt động truyền thụ giá trị, mà còn là một bộ phận của quản trị tổ chức, gắn với cơ chế kiểm soát quyền lực, trách nhiệm giải trình và chuyển đổi số. Vì vậy, cần xây dựng hệ thống giải pháp mang tính tích hợp, vừa bảo

đảm tính kế thừa các giá trị truyền thống, vừa đáp ứng yêu cầu đổi mới, có tầm nhìn dài hạn đến năm 2030 và những năm tiếp theo.

Thứ năm, cần tiếp cận và nghiên cứu giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND dưới góc độ công tác tư tưởng một cách rõ nét và hệ thống hơn. Hiện nay, phần lớn các công trình nghiên cứu về giáo dục đạo đức nghề nghiệp chủ yếu tiếp cận từ góc độ đạo đức học, quản lý hành chính hoặc xây dựng đội ngũ cán bộ, trong khi cách tiếp cận từ công tác tư tưởng, với tư cách là một lĩnh vực đặc thù của Đảng định hướng nhận thức, củng cố niềm tin và điều chỉnh hành vi vẫn chưa được khai thác đầy đủ. Điều này dẫn đến việc chưa làm rõ bản chất chính trị, tư tưởng của giáo dục đạo đức nghề nghiệp, cũng như vai trò của công tác tư tưởng trong việc hình thành hệ giá trị, chuẩn mực và động cơ hành động của cán bộ thanh tra. Do đó, việc tiếp cận vấn đề dưới góc độ công tác tư tưởng sẽ giúp làm rõ bản chất sâu xa của quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp. Đây cũng là cơ sở quan trọng để đề xuất các giải pháp mang tính đồng bộ, không chỉ tác động đến hành vi bên ngoài mà còn hướng tới sự chuyển biến từ bên trong về nhận thức, niềm tin và động cơ hành động của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay.

Chương 2

NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP CHO CÁN BỘ THANH TRA TRONG LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN

2.1. Đạo đức nghề nghiệp và giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân

2.1.1. Đạo đức và đạo đức nghề nghiệp

2.1.1.1. Khái niệm đạo đức

Đạo đức được hiểu là Hệ thống các quy tắc, chuẩn mực về hành vi, tư cách của con người trong mối quan hệ với cộng đồng và xã hội, nhằm điều chỉnh hành vi để đảm bảo sự hài hòa, công bằng và tốt đẹp trong đời sống xã hội.

2.1.1.2. Khái niệm đạo đức nghề nghiệp

Theo Từ điển Tiếng Việt, nghề nghiệp được hiểu là công việc chuyên làm theo sự phân công của xã hội, đòi hỏi kiến thức và kỹ năng nhất định, được thực hiện lâu dài nhằm tạo ra thu nhập hoặc giá trị cho bản thân và xã hội.

Đạo đức nghề nghiệp là hệ thống các nguyên tắc, giá trị và chuẩn mực đạo đức định hướng hành vi của mỗi cá nhân trong quá trình thực hiện công việc, nhằm đảm bảo các hành động nghề nghiệp phù hợp với lương tâm, trách nhiệm và lợi ích chung của xã hội.

2.1.2. Cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân

2.1.2.1. Khái niệm cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

Cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND là những cán bộ, chiến sĩ thuộc hệ thống tổ chức thanh tra của Bộ Công an và Công an các đơn vị, địa phương (họ mang các chức danh cán bộ thanh tra, Thanh tra viên, Thanh tra viên chính, Thanh tra viên Cao cấp), được giao thực hiện chức năng tham mưu và trực tiếp tiến hành hoạt động thanh tra theo quy định của pháp luật.

2.1.2.2. Chức năng và nhiệm vụ của Thanh tra CAND

Chức năng của Thanh tra CAND

Theo quy định pháp luật, thì Thanh tra CAND đảm nhiệm ba chức năng chính: thanh tra hành chính; thanh tra chuyên ngành và giải quyết khiếu nại, tố cáo cùng phòng, chống tham nhũng trong lực lượng công an. Các chức năng này góp phần củng cố kỷ cương, nâng cao hiệu quả hoạt động của CAND, đồng thời bảo vệ quyền lợi của nhân dân và duy trì an ninh, trật tự xã hội. Trong bối cảnh hiện nay, để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới, Thanh tra CAND cần đổi mới phương thức hoạt động, ứng dụng công nghệ hiện đại vào công tác thanh tra nhằm tăng cường hiệu quả giám sát và kiểm tra.

Nhiệm vụ của Thanh tra CAND

Thanh tra CAND đảm nhiệm nhiều nhiệm vụ quan trọng nhằm duy trì kỷ cương, pháp chế và nâng cao hiệu quả hoạt động của lực lượng, cụ thể như sau: Thực hiện thanh tra theo kế hoạch và thanh tra đột xuất; Kiểm tra việc chấp hành chính sách, pháp luật, nhiệm vụ, quyền hạn; Tiếp nhận, xử lý và giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo; Phòng,

chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực trong toàn lực lượng CAND; Hướng dẫn nghiệp vụ thanh tra trong lực lượng CAND; Theo dõi và đôn đốc thực hiện kết luận, kiến nghị; Tổng kết và báo cáo công tác thanh tra.

Tất cả các nhiệm vụ này, dù đa dạng và phức tạp, đều hướng tới mục tiêu chung là đảm bảo pháp chế, kỷ cương trong CAND, phòng ngừa và xử lý vi phạm, bảo vệ quyền lợi của cán bộ, chiến sĩ và nhân dân. Qua đó, Thanh tra CAND góp phần xây dựng một lực lượng trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh, trật tự trong tình hình mới.

2.1.3. Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân

2.1.3.1. Đạo đức nghề nghiệp của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND - Khái niệm và Bộ quy tắc

Đạo đức nghề nghiệp của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND là tổng thể những giá trị, nguyên tắc và chuẩn mực đạo đức được hình thành trên cơ sở đạo đức cách mạng, đạo đức công vụ, đạo đức nghề nghiệp thanh tra và đạo đức người công an cách mạng, nhằm điều chỉnh nhận thức, thái độ và hành vi của cán bộ thanh tra trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, bảo đảm tính khách quan, trung thực, công tâm, liêm chính, kỷ luật và tinh thần phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân.

Trên cơ sở khái niệm trên, có thể xây dựng bộ quy tắc đạo đức nghề nghiệp của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND gồm các nhóm chuẩn mực cơ bản sau:

- Trung thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc và nhân dân; kiên định mục tiêu, lý tưởng cách mạng và bản lĩnh chính trị của người Công an nhân dân.
- Công tâm, khách quan trong hoạt động thanh tra.
- Liêm chính, không lợi dụng chức vụ, quyền hạn và hoạt động thanh tra để vụ lợi.
- Tận tụy, trách nhiệm với công việc.
- Thượng tôn pháp luật, kỷ luật ngành và bảo mật thông tin.
- Tôn trọng và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.
- Kiên quyết, dũng cảm đấu tranh với sai phạm và tiêu cực.
- Không ngừng học tập và rèn luyện, thực hiện nghiêm Sáu điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy CAND.

2.1.3.2. Khái niệm giáo dục đạo đức nghề nghiệp

Giáo dục đạo đức nghề nghiệp là quá trình tác động có mục đích, có tổ chức của các chủ thể giáo dục nhằm hình thành, củng cố và phát triển ở người lao động hệ thống nhận thức, thái độ và hành vi phù hợp với các chuẩn mực, giá trị đạo đức gắn với lĩnh vực nghề nghiệp nhất định, qua đó định hướng và điều chỉnh hoạt động nghề nghiệp theo yêu cầu của xã hội.

2.1.3.3. Khái niệm giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND là quá trình tác động có mục đích, có tổ chức của các chủ thể giáo dục nhằm định hình, bồi dưỡng

và củng cố các giá trị đạo đức, bản lĩnh chính trị và ý thức trách nhiệm cho cán bộ thanh tra, giúp họ thực hiện hiệu quả nhiệm vụ giám sát, kiểm tra, ngăn ngừa vi phạm và bảo vệ quyền lợi chính đáng của nhân dân.

2.2. Các yếu tố cấu thành hoạt động giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân

2.2.1. Chủ thể và đối tượng giáo dục

2.1.1.1. Chủ thể giáo dục

Bao gồm: Đảng ủy, Ban Thường vụ Đảng ủy Công an Trung ương; Lãnh đạo Bộ Công an và lãnh đạo Công an các cấp; Đảng ủy, Ban Thường vụ Đảng ủy Thanh tra Bộ Công an; Các cơ sở đào tạo trong và ngoài lực lượng CAND; Bản thân cán bộ thanh tra là chủ thể tự giáo dục và tu dưỡng về đạo đức nghề nghiệp

2.1.1.2. Đối tượng giáo dục

Cán bộ lãnh đạo, chỉ huy trong cơ quan thanh tra (như Chánh Thanh tra Bộ, Phó Chánh Thanh tra Bộ, Trưởng, Phó phòng thuộc Thanh tra Bộ; Chánh Thanh tra, Phó Chánh Thanh tra các Cục nghiệp vụ của Bộ Công an và Thanh tra Công an cấp tỉnh...) là những người chịu trách nhiệm cuối cùng về kết luận thanh tra; cán bộ trẻ; cán bộ thanh tra ở cơ sở...

2.2.2. Nội dung giáo dục

- Giáo dục tri thức chính trị, pháp luật cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.
- Giáo dục hệ thống chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra CAND.
- Giáo dục hành vi, kỹ năng ứng xử và thói quen đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra CAND.

2.2.3. Phương pháp và hình thức

Phương pháp và hình thức giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND là một hệ thống các biện pháp được xây dựng riêng biệt, mang tính đặc thù, nhằm bồi đắp phẩm chất đạo đức trong sáng, rèn luyện bản lĩnh chính trị vững vàng và khơi dậy tinh thần trách nhiệm cao cả của người chiến sĩ thanh tra CAND.

2.2.4. Phương tiện và cơ sở vật chất giáo dục

Phương tiện và cơ sở vật chất giáo dục là toàn bộ các công cụ, phương tiện kỹ thuật, tài liệu và môi trường hỗ trợ được chủ thể giáo dục sử dụng để chuyển tải nội dung giáo dục tới đối tượng nhằm đạt được mục đích giáo dục.

2.2.6. Kết quả giáo dục

- Giáo dục đạo đức nghề nghiệp đã tạo ra những chuyển biến tương đối toàn diện và rõ nét ở mức độ nhận thức, qua đó hình thành nền tảng quan trọng trong quá trình xây dựng nhân cách và bản lĩnh của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.
- Ở phương diện thái độ, giáo dục đạo đức nghề nghiệp đã tạo nên bước chuyển rõ rệt từ chỗ “biết” sang “tin” và “hành động theo niềm tin” của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

- Ở phương diện tính tích cực xã hội, hiệu quả của giáo dục đạo đức nghề nghiệp được thể hiện rõ nhất qua hành động cụ thể của cán bộ Thanh tra trong thực tiễn công tác.

2.3. Những yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ chiến sĩ trong lực lượng CAND

- Tình thế giới và khu vực với những diễn biến phức tạp và tác động của những quan điểm sai trái, thù địch hiện nay
- Xu thế toàn cầu hóa hội nhập quốc tế và sự phát triển của cách mạng công nghiệp 4.0.
- Tác động của mặt trái cơ chế thị trường đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.
- Đặc thù nghề nghiệp của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

Chương 3

GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP CHO CÁN BỘ THANH TRA TRONG LỰC LƯỢNG CAND - THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. Khái quát về quá trình hình thành, tổ chức bộ máy của Thanh tra Công an nhân dân và yêu cầu đối cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân

3.1.1. Khái quát chung về lịch sử hình thành và phát triển của Thanh tra CAND

Hiện nay, Thanh tra CAND bao gồm 02 tổ chức thanh tra chính gồm: Thanh tra Bộ Công an; Thanh tra Công an tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; ngoài ra đối với các Cục nghiệp vụ thuộc Bộ Công an và các Phòng của Công an tỉnh đều được bố trí cán bộ thanh tra chuyên trách hoặc kiêm nhiệm để thực hiện công tác thanh tra tại các cơ quan, đơn vị.

3.1.2. Về tổ chức bộ máy của lực lượng Thanh tra CAND

Về mặt tổ chức, bộ máy và biên chế hiện nay của Thanh tra CAND được xây dựng thành một hệ thống từ trung ương đến địa phương, bao gồm:

- Thanh tra Bộ Công an, có biên chế hàng trăm đồng chí.
- Thanh tra Cục Cảnh sát quản lý trại giam, cơ sở giáo dục bắt buộc, trường giáo dưỡng; Thanh tra Cục Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ. Mỗi đơn vị có biên chế khoảng 20 - 50 đồng chí.
- 34 đơn vị Thanh tra Công an tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, mỗi đơn vị có biên chế từ 50 - 100 đồng chí.
- Ngoài ra tại các Cục nghiệp vụ và các đơn vị cấp phòng, cấp xã có quân số hơn 200 cán bộ, chiến sĩ trở lên thì bố trí thanh tra chuyên trách; đối với Công an các đơn vị quân số dưới 200 cán bộ, chiến sĩ, bố trí cán bộ thanh tra kiêm nhiệm. Số lượng thanh tra chuyên trách, cán bộ thanh tra kiêm nhiệm tại các đơn vị do Thủ trưởng đơn vị quyết định.

3.1.3. Yêu cầu đối với cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

- Yêu cầu về tư tưởng chính trị kiên định và sự tận trung với lý tưởng
- Yêu cầu phải có tính kỷ luật nghiêm minh và vai trò làm gương.
- Yêu cầu về năng lực chuyên môn vượt trội và tầm hiểu biết rộng.

- Yêu cầu đạo đức nghề nghiệp về sự chính trực và liêm chính.
- Yêu cầu về bản lĩnh vững vàng và khả năng thích ứng dưới áp lực.
- Yêu cầu ý thức trách nhiệm cao và sự cống hiến không ngừng..
- Yêu cầu về năng lực giao tiếp và kỹ năng xử lý tình huống.

3.2. Thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

3.2.1. Ưu điểm

3.2.1.1. Chủ thể giáo dục

Công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp đối với cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND giữ vị trí quan trọng trong tổng thể công tác xây dựng Đảng, công tác chính trị của ngành, có ý nghĩa trực tiếp đối với việc xây dựng lực lượng thanh tra trong lực lượng CAND trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Thông qua hoạt động này, các chủ thể giáo dục đã góp phần bồi dưỡng phẩm chất, nhân cách người cán bộ thanh tra; củng cố thế giới quan khoa học, phương pháp làm việc đúng đắn và niềm tin vào mục tiêu, lý tưởng của Đảng; đồng thời nâng cao bản lĩnh chính trị, tinh thần trách nhiệm và ý thức tự giác trong thực thi nhiệm vụ. Bên cạnh đó, việc chú trọng giáo dục đạo đức nghề nghiệp còn giúp cán bộ thanh tra tích cực rèn luyện theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; chủ động phòng ngừa, đấu tranh với chủ nghĩa cá nhân, cũng như các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những nguy cơ “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

3.2.1.2. Nội dung giáo dục

Nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND trong thời gian qua khá phong phú được thể hiện trong 03 nhóm vấn đề sau:

- Giáo dục tri thức chính trị, pháp luật cho cán bộ thanh tra CAND được triển khai bài bản, có hệ thống.
- Giáo dục chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND tương đối toàn diện, bám sát yêu cầu thực tiễn hoạt động thanh tra
- Giáo dục hành vi, kỹ năng ứng xử và thói quen đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra CAND được quan tâm triển khai sâu rộng.

3.2.1.3. Phương pháp và hình thức giáo dục:

Từ thực tiễn có thể khái quát một số ưu điểm nổi bật trong giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND. Trước hết, phương pháp giáo dục được vận dụng tương đối phù hợp và có hiệu quả, thể hiện ở việc kết hợp giữa truyền đạt lý luận với phân tích tình huống thực tiễn, lồng ghép nội dung phòng, chống tham nhũng, tiêu cực vào các buổi học tập chính trị, bồi dưỡng nghiệp vụ và sinh hoạt chuyên đề. Việc sử dụng các vụ việc điển hình, cả tích cực lẫn vi phạm, giúp nâng cao tính thuyết phục và khả năng vận dụng của cán bộ trong thực tiễn công tác. Bên cạnh đó, hình thức giáo dục cũng khá đa dạng và linh hoạt, từ đào tạo tập trung tại các cơ sở như Trường Cán bộ Thanh tra, các Học viện, trường CAND, đến tự học, bồi dưỡng tại đơn vị

và học tập trực tuyến. Những yếu tố trên đã góp phần nâng cao nhận thức, ý thức tự rèn luyện và chuẩn hóa hành vi nghề nghiệp của đội ngũ cán bộ thanh tra.

3.2.1.4. Phương tiện giáo dục

Phương tiện giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND có ưu điểm chung là hỗ trợ trực tiếp cho quá trình truyền đạt và tiếp nhận, làm cho nội dung giáo dục trở nên cụ thể, sinh động và dễ tiếp cận hơn, cụ thể:

Một trong những ưu điểm nổi bật của công tác này là hệ thống phương tiện giáo dục phong phú, đa dạng, được thiết kế phù hợp với nhiều cấp độ nhận thức, trình độ, vùng miền và đặc thù công tác thanh tra. Từ tài liệu chính thống, phương tiện số hóa, truyền thông nội bộ đến các kênh giao tiếp trực tiếp, các phương tiện này không chỉ mang tính chuẩn mực cao mà còn truyền cảm hứng, hỗ trợ học tập cá nhân hóa và tạo điều kiện đánh giá, điều chỉnh nội dung giáo dục một cách linh hoạt. Sự đa dạng này đã biến giáo dục đạo đức từ một hoạt động lý thuyết khô khan thành một quá trình sống động, gần gũi, giúp cán bộ thanh tra thấm nhuần các giá trị đạo đức, tự rèn luyện bản thân và nâng cao hiệu quả công tác, góp phần củng cố kỷ cương và uy tín của lực lượng CAND.

3.2.1.5. Kết quả giáo dục

Những kết quả đạt được trong công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND thời gian qua là rất đáng ghi nhận. Kết quả này không chỉ thể hiện qua số lượng các lớp đào tạo, bồi dưỡng và số lượt cán bộ được tham gia học tập ngày càng tăng, mà còn được phản ánh rõ qua sự chuyển biến tích cực trong ý thức chấp hành kỷ luật, kỷ cương và tinh thần trách nhiệm trong thực thi nhiệm vụ. Tỷ lệ cán bộ vi phạm có xu hướng giảm, trong khi số lượng tập thể, cá nhân tiêu biểu trong công tác thanh tra ngày càng được nhân rộng. Đặc biệt, nhận thức và hành vi nghề nghiệp của đội ngũ cán bộ thanh tra có sự thay đổi theo hướng tích cực, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thanh tra trong toàn lực lượng. Kết quả của công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp được thể hiện rõ trên ba phương diện: nhận thức, thái độ và hành vi nghề nghiệp của cán bộ thanh tra. Cụ thể, đó là sự nâng cao về trình độ nhận thức chính trị, thế giới quan khoa học, bản lĩnh nghề nghiệp; sự hình thành thái độ đúng đắn, tinh thần trách nhiệm và ý thức chấp hành kỷ luật; cùng với đó là những chuyển biến tích cực trong hành vi thực tiễn, thể hiện ở tính liêm chính, khách quan, công tâm trong hoạt động thanh tra.

3.2.2. Hạn chế

3.2.2.1. Chủ thể giáo dục

- Nhận thức giữa các cấp chủ thể chưa thật sự đồng đều
- Sự phối hợp chưa thật sự chặt chẽ và đồng bộ giữa các chủ thể trong hệ thống giáo dục đạo đức là một rào cản đáng kể.

3.2.2.2. Nội dung giáo dục

- Nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp còn thiên về lý thuyết, thiếu tính thực tiễn và ứng dụng.

- Mức độ đổi mới và cập nhật nội dung giáo dục theo yêu cầu thực tiễn chưa được đáp ứng đầy đủ, từ đó tác động đến hiệu quả tổ chức thực hiện.

- Nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp còn thiếu sự phân hóa phù hợp với từng nhóm đối tượng, làm giảm tính hiệu quả và cá nhân hóa.

3.2.2.3. *Phương pháp và hình thức giáo dục*

- Phương pháp giảng dạy vẫn còn có phần thiếu sự đa dạng và chương trình giáo dục còn nặng về lý thuyết.

- Một số hoạt động giáo dục còn nặng tính hành chính, thiếu tính thực tiễn; việc ứng dụng công nghệ và các phương pháp giáo dục hiện đại chưa được đẩy mạnh.

3.2.2.4. *Phương tiện phục vụ giáo dục*

Hệ thống giáo trình, tài liệu và thiết bị giảng dạy còn thiếu tính đồng bộ và chuyên biệt. Nhiều đơn vị vẫn phụ thuộc vào tài liệu in ấn truyền thống với nội dung khô cứng, ít được cập nhật, chưa được phân loại theo cấp độ hay lĩnh vực thanh tra cụ thể. Sự thiếu đầu tư này khiến quá trình học tập trở nên thụ động, khó kích thích tư duy phản biện và khả năng ứng dụng vào thực tiễn.

3.2.2.5. *Kết quả giáo dục*

- Nhận thức của một số bộ phận cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND về vị trí, vai trò và yêu cầu của đạo đức nghề nghiệp chưa thật sự đầy đủ và sâu sắc.

- Thái độ đối với việc rèn luyện, tu dưỡng đạo đức nghề nghiệp ở một số bộ phận cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND chưa thực sự thường xuyên và tự giác.

- Trong thực tiễn công tác, việc cụ thể hóa các chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp của một số bộ phận cán bộ thanh tra còn chưa đồng đều.

3.2.3. *Nguyên nhân*

3.2.3.1. *Nguyên nhân của ưu điểm*

- Sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát của Đảng ủy Công an Trung ương và Bộ Công an trong giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra.

- Công tác đào tạo về chuyên môn nghiệp vụ lồng ghép với giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND ngày càng được đề cao.

- Do nhận thức đúng đắn và ngày càng được nâng cao của bản thân cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

- Sự phối hợp tương đối đồng bộ và chặt chẽ giữa các chủ thể giáo dục trong lực lượng CAND.

- Lãnh đạo Bộ Công an và lãnh đạo công an các cấp đặt ra những yêu cầu ngày càng cao đối với đội ngũ cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

3.2.3.2. *Nguyên nhân của hạn chế*

- Một bộ phận cấp ủy, lãnh đạo đơn vị chưa thực sự coi trọng giáo dục đạo đức nghề nghiệp.

- Do việc xây dựng và cập nhật nội dung, phương pháp giáo dục đạo đức nghề nghiệp chưa xuất phát đầy đủ từ yêu cầu thực tiễn hoạt động thanh tra trong lực lượng CAND.

- Do việc tổ chức và bảo đảm các điều kiện cho đổi mới hình thức, phương tiện giáo dục đạo đức nghề nghiệp chưa được quan tâm đúng mức.

- Thiếu đầu tư bài bản cho đội ngũ giảng viên, tài liệu và cơ sở giáo dục chuyên sâu.

- Do cơ chế khuyến khích và ràng buộc đối với việc tự học, tự rèn luyện đạo đức nghề nghiệp của cán bộ thanh tra chưa thật sự rõ nét và hiệu quả.

- Chưa có cơ chế kiểm tra, đánh giá, giám sát chặt chẽ hiệu quả giáo dục đạo đức nghề nghiệp là một hạn chế mang tính hệ thống.

- Sự ảnh hưởng của mặt trái cơ chế kinh tế thị trường

3.3. Những vấn đề đặt ra đối với giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay

3.3.1. Yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra với năng lực tổ chức và thực hiện giáo dục của các chủ thể còn chưa theo kịp yêu cầu của thực tiễn.

- Đối với lãnh đạo, chỉ huy các cấp chính là người dẫn dắt và định hướng phẩm chất đạo đức cho cán bộ thanh tra, nhưng vai trò này đang gặp nhiều trở ngại

- Đối với các đơn vị chức năng và cơ sở đào tạo trong CAND hiện nay cũng đang đối mặt với nhiều rào cản.

- Đối với bản thân cán bộ thanh tra cũng đang đối mặt với những thách thức nội tại.

- Hệ thống chủ thể giáo dục đạo đức nghề nghiệp trong CAND bao gồm Đảng ủy, lãnh đạo các cấp, cơ sở đào tạo, cơ quan thanh tra, đơn vị quản lý, các tổ chức đoàn thể và bản thân cán bộ thanh tra, mỗi bên đóng một vai trò riêng biệt nhưng cần sự thống nhất.

3.3.2. Yêu cầu đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp, phương tiện giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân ngày càng cao, song việc triển khai còn chậm đổi mới, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu của thực tiễn.

Nếu trước đây giáo dục đạo đức nghề nghiệp chủ yếu tập trung vào việc quán triệt các quy định, chuẩn mực, điều lệnh, kỷ luật và truyền thống của lực lượng thì trong bối cảnh hiện nay, nội dung giáo dục phải đồng thời giúp cán bộ có khả năng nhận diện, đánh giá và xử lý những vấn đề đạo đức mới nảy sinh trong thực tiễn nghề nghiệp

Yêu cầu đổi mới không chỉ đặt ra đối với nội dung mà còn đối với hình thức và phương pháp giáo dục.

3.3.3. Yêu cầu phải tăng cường giáo dục đạo đức trong tình hình mới với sự hạn chế của các nguồn lực, phương tiện phục vụ giáo dục

Vấn đề đặt ra là phải giải quyết hợp lý quan hệ giữa yêu cầu ngày càng tăng của giáo dục đạo đức nghề nghiệp với khả năng bảo đảm nguồn lực còn có giới hạn. Cần đồng thời quan tâm bổ sung những nguồn lực thực sự cần thiết và nâng cao hiệu quả khai thác, sử dụng các nguồn lực hiện có; ưu tiên xây dựng học liệu chuyên biệt, tăng cường ứng dụng công nghệ, tạo điều kiện về thời gian và môi trường cho cán bộ

tham gia giáo dục và tự giáo dục.

3.3.4. Yêu cầu cần phải phát huy vai trò tự giáo dục của cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân trong khi tính tự giác trong rèn luyện của một bộ phận cán bộ còn chưa cao

Vấn đề đặt ra hiện nay là phải làm cho tự giáo dục, tự tu dưỡng và tự rèn luyện thực sự trở thành nhu cầu thường xuyên và động lực nội sinh của mỗi cán bộ thanh tra. Quá trình giáo dục cần hướng tới hình thành năng lực tự nhận thức, tự đánh giá, tự điều chỉnh và tự kiểm soát hành vi; đồng thời xây dựng môi trường tổ chức khuyến khích sự tự giác, đề cao danh dự, lòng tự trọng nghề nghiệp và trách nhiệm cá nhân.

3.3.5. Yêu cầu bảo đảm tính liêm chính, khách quan trong hoạt động thanh tra ngày càng cao, trong khi môi trường công tác còn nhiều áp lực, tác động đa chiều

Trong tiến trình đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và từng bước hoàn thiện lực lượng CAND theo hướng trong sạch, vững mạnh, yêu cầu về việc bảo đảm tính liêm chính và khách quan trong hoạt động thanh tra đang ngày càng trở nên khắt khe và mang tính bắt buộc cao hơn trước.

Chương 4

QUAN ĐIỂM VÀ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC NGHỀ NGHIỆP CHO CÁN BỘ THANH TRA TRONG LỰC LƯỢNG CAND THỜI GIAN TỚI

4.1. Quan điểm tăng cường giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND thời gian tới

4.1.1. Bảo đảm sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, gắn giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra với công tác xây dựng Đảng và xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh.

Quan điểm nhấn mạnh việc bảo đảm sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, đồng thời đặt công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong tổng thể nhiệm vụ xây dựng Đảng và xây dựng lực lượng CAND trong sạch, vững mạnh, thực chất là một định hướng có ý nghĩa nền tảng và lâu dài.

4.1.2. Lấy chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp và yêu cầu thực thi công vụ làm nền tảng, bảo đảm tính đặc thù của hoạt động thanh tra trong CAND.

Quan điểm này không chỉ là định hướng về tổ chức và hoạt động, mà còn hàm chứa nội dung cốt lõi của công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp đối với đội ngũ cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

4.1.3. Gắn giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng Công an nhân dân với giáo dục chính trị, tư tưởng, phẩm chất “Công an nhân dân vì nhân dân phục vụ”.

Đây là một quan điểm nhất quán, khoa học và xuyên suốt trong công tác xây dựng

lực lượng CAND, đặc biệt là đội ngũ cán bộ thanh tra, những người giữ vai trò then chốt trong kiểm tra, giám sát, phòng ngừa và xử lý sai phạm, tiêu cực nội bộ.

4.1.4. Kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục với rèn luyện trong thực tiễn công tác và tự tu dưỡng của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

Đây là quan điểm nhất quán được Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an nhấn mạnh trong nhiều chủ trương, nghị quyết về xây dựng đội ngũ cán bộ CAND, đặc biệt đối với lực lượng thanh tra có chức năng kiểm tra, giám sát, phát hiện và xử lý các sai phạm trong nội bộ CAND.

4.1.5. Bảo đảm tính đồng bộ giữa giáo dục với cơ chế kiểm tra, giám sát và kỷ luật trong thực thi đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

Quan điểm này được hình thành từ yêu cầu bảo đảm tính liên chính, khách quan và kỷ luật trong hoạt động thanh tra. Đội ngũ cán bộ thanh tra không chỉ thực hiện chức năng kiểm tra, phát hiện và xử lý sai phạm trong nội bộ lực lượng mà còn tham gia trực tiếp vào quá trình phòng ngừa tiêu cực và kiểm soát quyền lực. Vì vậy, việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra không thể tách rời cơ chế kiểm tra, giám sát chặt chẽ của tổ chức, mà cần được triển khai đồng bộ nhằm tạo ra môi trường rèn luyện, quản lý và tự điều chỉnh hành vi nghề nghiệp của mỗi cán bộ.

4.2. Các giải pháp tăng cường giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND thời gian tới

4.2.1. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm, nhất là trách nhiệm nêu gương của cấp ủy, thủ trưởng công an các cấp về giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

- Việc nâng cao nhận thức về giáo dục đạo đức nghề nghiệp có thể xem là điểm xuất phát quan trọng, quyết định chiều sâu và hiệu quả của toàn bộ quá trình xây dựng đội ngũ cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

- Việc nâng cao trách nhiệm trong giáo dục đạo đức nghề nghiệp thực chất là bước chuyển quan trọng từ nhận thức sang hành động cụ thể.

- Việc đề cao trách nhiệm nêu gương của cấp ủy và lãnh đạo đơn vị giữ vai trò then chốt trong nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND.

- Nâng cao vai trò và trách nhiệm, nhất là trách nhiệm nêu gương của cấp ủy và thủ trưởng công an các cấp trong việc giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra CAND..

4.2.2. Đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương pháp giáo dục đạo đức nghề nghiệp phù hợp với đặc thù công việc của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

- Đổi mới nội dung giáo dục đạo đức nghề nghiệp thực sự phù hợp với tính chất công việc của cán bộ thanh tra.

- Đổi mới phương thức giáo dục đạo đức nghề nghiệp.

- Tăng cường cơ chế giám sát và phản hồi để hoàn thiện giáo dục đạo đức nghề nghiệp

4.2.3. Tăng cường đầu tư, ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin, thực hiện chuyển đổi số trong giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

Thực hiện giải pháp này, cần phải triển khai một số việc cụ thể như sau:

- Các nội dung trọng tâm trong ứng dụng công nghệ và chuyển đổi số trong giáo dục đạo đức nghề nghiệp.

- Tăng cường đầu tư cơ sở hạ tầng và nhân lực phục vụ chuyển đổi số
- Xây dựng cơ chế giám sát và đánh giá hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin

4.2.4. Phát huy tinh thần tự tu dưỡng, tự giáo dục của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

- Tăng cường nhận thức về ý nghĩa của tự tu dưỡng, tự giáo dục
- Xây dựng môi trường công tác minh bạch, liêm chính
- Phát huy cơ chế tự đánh giá
- Khuyến khích sử dụng công nghệ trong tự học, tự rèn luyện
- Thực hiện khen thưởng và xử lý nghiêm minh

4.2.5. Tăng cường kiểm tra, giám sát trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND

- Xây dựng cơ chế kiểm tra, giám sát thường xuyên, chặt chẽ
- Đa dạng hóa hình thức kiểm tra, giám sát
- Phát huy vai trò giám sát của cấp trên và các tổ chức trong CAND
- Ứng dụng công nghệ vào công tác giám sát
- Tăng cường chế tài xử lý sai phạm và khen thưởng người thực hiện tốt

4.2.6. Xây dựng môi trường công sở lành mạnh, văn hóa đạo đức của cơ quan thanh tra CAND

Việc xây dựng một môi trường công sở lành mạnh, thấm đẫm văn hóa đạo đức trong cơ quan thanh tra thuộc lực lượng CAND là yêu cầu quan trọng để đảm bảo tính liêm chính, hiệu quả công tác và niềm tin của nhân dân.

- Xây dựng và thực thi các chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp
- Xây dựng môi trường làm việc dân chủ, minh bạch
- Tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng và đạo đức nghề nghiệp
- Nâng cao tinh thần trách nhiệm và vai trò nêu gương của lãnh đạo đơn vị
- Phát huy tinh thần đoàn kết và xây dựng văn hóa công sở chuyên nghiệp

KẾT LUẬN

Luận án “*Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND hiện nay*” đã tiến hành nghiên cứu toàn diện, mang tính hệ thống nhằm làm sáng tỏ cơ sở lý luận, thực tiễn và đề xuất các giải pháp đổi mới công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND. Thông qua phân tích tổng quan tình hình nghiên cứu, luận án đã xác định những khoảng trống lý luận và thực tiễn, từ đó xây dựng khung khái niệm rõ ràng về đạo đức nghề nghiệp, giáo dục đạo đức nghề nghiệp và đặc thù của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND. Luận án đã khẳng định rằng đạo đức nghề nghiệp không chỉ là tập hợp các chuẩn mực hành vi mà còn là nền tảng định hướng, đảm bảo tính công tâm, khách quan, chính trực, liêm chính và công minh trong hoạt động thanh tra, một lĩnh vực mang tính nhạy cảm và đòi hỏi bản lĩnh cao.

Thực trạng giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND, như được phân tích trong Luận án cho thấy những thành tựu đáng ghi nhận, bao gồm sự chỉ đạo sát sao từ Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an, nội dung giáo dục từng bước gắn với thực tiễn, phương pháp đa dạng hóa, đa phương hoá và sự phối hợp nhịp nhàng giữa các chủ thể. Kết quả khảo sát thực tiễn chứng minh rằng giáo dục đạo đức đã góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm và ý thức tự rèn luyện của cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND. Luận án cũng chỉ ra cụ thể về những hạn chế đáng kể, bao gồm nhận thức chưa đồng đều của các cấp lãnh đạo, nội dung giáo dục còn lý thuyết hóa, phương pháp thiếu sáng tạo, cơ chế giám sát hiệu quả yếu và vai trò của một số tổ chức đoàn thể chưa được phát huy. Những hạn chế này, cùng với các nguyên nhân như thiếu đầu tư nguồn lực, phối hợp lỏng lẻo và chậm cập nhật thực tiễn, đã kìm hãm hiệu quả giáo dục và có ảnh hưởng trực tiếp hoặc gián tiếp đến chất lượng và hoạt động thanh tra.

Trên cơ sở phân tích thực trạng và các vấn đề đặt ra, luận án đã đề xuất một hệ thống các quan điểm và giải pháp đồng bộ, khả thi nhằm đổi mới công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND. Các giải pháp nhấn mạnh vào việc nâng cao nhận thức và trách nhiệm nêu gương của cấp ủy, lãnh đạo; đổi mới nội dung theo hướng gắn chặt với thực tiễn, cụ thể hóa phương pháp giáo dục nhằm phù hợp với đặc thù thanh tra; đa dạng hóa phương pháp giáo dục thông qua ứng dụng công nghệ số; phát huy tinh thần tự tu dưỡng của cán bộ; tăng cường kiểm tra, giám sát và xây dựng môi trường công sở văn hóa, minh bạch. Những giải pháp này không chỉ mang tính ứng dụng cao mà còn đặt nền tảng cho các chính sách đào tạo, bồi dưỡng và quản lý đội ngũ thanh tra trong thời kỳ mới. Ngoài ra, các kiến nghị cụ thể đối với Đảng, Nhà nước và Bộ Công an đã cung cấp định hướng chiến lược để khắc phục các hạn chế hiện tại, đảm bảo giáo dục đạo đức trở thành động lực cốt lõi cho sự phát triển của lực lượng thanh tra CAND.

Về mặt lý luận, luận án đã đóng góp vào việc hệ thống hóa các khái niệm, yếu tố cấu thành và yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp, đồng thời làm sáng tỏ

đặc thù của công tác này trong lĩnh vực thanh tra CAND. Về mặt thực tiễn, nghiên cứu cung cấp một phần cơ sở lý luận cho lãnh đạo các cấp để xây dựng chiến lược phát triển đội ngũ cán bộ thanh tra CAND chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Tuy nhiên, tác giả luận án cũng nhận thức rằng công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ thanh tra trong lực lượng CAND là một quá trình dài hạn, đòi hỏi sự tiếp tục nghiên cứu và hoàn thiện, đặc biệt trong bối cảnh xã hội, công nghệ và nhiệm vụ an ninh ngày càng phức tạp. Với những đóng góp này, luận án hy vọng sẽ là một tài liệu tham khảo giá trị, mở ra các hướng nghiên cứu mới để nâng cao phẩm chất đạo đức và năng lực của cán bộ thanh tra, từ đó củng cố vai trò nòng cốt của lực lượng CAND trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội và phục vụ nhân dân, đất nước.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ

1. Tham gia nghiên cứu khoa học đề tài: Nghiên cứu, phát triển giải pháp an ninh hợp nhất phục vụ bảo vệ mạng diện rộng ngành Công an (mã số: *ĐTĐLCN,105/21-C*), cấp Nhà nước. Đề tài được nghiệm thu ngày 20/9/2024 tại Bộ khoa học và Công nghệ.
2. Nguyễn Văn Hoá (2024), *Nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ tuyên giáo cấp cơ sở ở các tỉnh Tây Nguyên trong tình hình mới*, Tạp chí lý luận và truyền thông (Học viện Báo chí và tuyên truyền), chuyên đề số 2 (tháng 10/2024), tr 141-143.
3. Nguyễn Văn Hóa (2025), *Đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng cho lực lượng thanh tra CAND trong tình hình mới*, Tạp chí lý luận và truyền thông (Học viện Báo chí và tuyên truyền), chuyên đề số 2 (tháng 7/2025), tr 194-196.
4. Nguyễn Văn Hóa (2025), *Nâng cao hiệu quả công tác giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ chiến sỹ lực lượng CAND trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí thanh niên nghiên cứu khoa học - Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam, chuyên đề số 85 (tháng 11/2025), tr 69 - 71.
5. Nguyễn Văn Hóa (2025), *Nâng cao bản lĩnh chính trị cho cán bộ thanh tra của lực lượng CAND trong công cuộc đấu tranh phòng chống tham nhũng, lãng phí trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí khoa học và công nghệ, Đại học Thái Nguyên, T.230, S.12(2025).